

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 4Csr/1/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8823201100
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Barbora Kovaliková
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2024:8823201100.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudkyňou JUDr. Barborou Kovalikovou v spore žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX/XX, D. E. F., zastúpený: Mgr. František Chochol, advokát, Kalinčiakova 10, 093 01 Vranov nad Topľou, IČO: 423 399, 28, proti žalovanému: Orange Slovensko, a.s, Metodova 8, 821 08 Bratislava, IČO: 36 697 270, zast., Bobák, Bollová a spol., s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Dr. VI. Clementisa 10, 821 02 Bratislava, IČO: 35 855 673, o zrušenie spotrebiteľského rozhodcovského rozsudku takto

rozhodol:

I. Zrušuje rozhodcovský rozsudok sp.zn. SRSAspA 4365/2019 vydaný dňa 06.11.2020 Rozhodcovským súdom v Bratislava, zriadeným pri asociácii pre rozhodcovské konania, so sídlom Hlavné námestie 3, 811 01 Bratislava.

II. Žalobcovi priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorého rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 18. 07. 2022 domáhal zrušenia rozhodcovského rozsudku Rozhodcovského súdu v Bratislave, zriadeného pri Asociácii pre rozhodcovské konania, so sídlom Hlavné námestie 3, 811 01 Bratislava, spisová značka G. XXXX/XXXX, vydaný dňa 06.11.2020.

2. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 06. 11. 2020 bol vydaný rozhodcovský rozsudok Rozhodcovského súdu v Bratislave zriadený pri Asociácii pre rozhodcovské konanie, so sídlom Hlavné námestie 3, 811 01 Bratislava, spisová značka 4365/2019. Tento rozsudok mu bol doručený dňa 10. 03. 2023. Uvádza, že jeho právnomu zástupcovi (ktorý je uvedený v záhlaví rozhodnutia) doposiaľ doručený nebol a už táto skutočnosť má za následok, že rozsudok nebol doručený riadne. Na základe uvedeného rozsudku bol zaviazaný zaplatiť žalobcovi sumu 1560,22 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne od 03. 12. 2017 do zaplatenia a trovy rozhodcovského konania pozostávajúce vo výške 241,31 eur. S vydaným rozhodcovským rozsudkom nesúhlasí a z uvedeného dôvodu podáva túto žalobu, v rámci ktorej navrhuje, aby bol uvedený rozsudok zrušený. Uvedený rozhodcovský rozsudok napáda z dôvodov uvedených § 45 ods. 1 zákona NR SR č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov a teda ako účastník spotrebiteľského rozhodcovského konania sa touto žalobou domáha zrušenia rozhodcovského rozsudku, pretože : g/ v konaní nebol správne zistený skutkový stav tým, že stály rozhodcovský súd nesprávne vyhodnotil predložené dôkazy, nevykonal navrhované dôkazy alebo neumožnil spotrebiteľovi predložiť dôkazy, a toto pochybenie mohlo mať vplyv na výsledok sporu, i/ stály rozhodcovský súd rozhodol v rozpore s ustanoveniami všeobecne záväzných právnych predpisov na ochranu práv spotrebiteľa,17) a toto porušenie mohlo mať vplyv na výsledok sporu, j/ rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka spotrebiteľského rozhodcovského konania

na plnenie, ktoré je svojou povahou objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom, I/ rozhodcovský rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

3. S rozsudkom rozhodcovského súdu, ktorý napáda sa nestotožňuje, pretože tento vôbec nereflektuje jeho obranu, s touto sa žiadnym relevantným spôsobom nevysporiadal a z uvedeného dôvodu je nepreskúmateľný. Súčasťou práva na súdnu ochranu a na spravodlivý proces je právo na riadne odôvodnenie verdiktu, ktoré je aj zárukou toho, že výkon spravodlivosti nie je arbitrárny. Pokiaľ teda v posudzovanej veci rozhodcovský súd sa nevysporiadal s jeho námietkami uvedenými v rámci jeho vyjadrenia, postihol napadnuté rozhodnutie rozsudok znakom nepreskúmateľnosti, čím boli porušené zásady správneho konania ako aj zásada spravodlivého procesu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd. Zo strany rozhodcovského súdu tak došlo k arbitrárnemu vyhodnoteniu posudzovaného nároku, ktorý sa iba obmedzil na konštatovanie, že voči žalobe podal vyjadrenie, no nezaoberal sa námietkami v ňom uvedenými. Rozhodcovský súd sa ďalej dostatočne nevysporiadal s výškou uplatnenej zmluvnej pokuty v sume 356,- eur, iba konštatoval, že túto považuje za zákonnú. Časť nároku žalovaného, ktorý svoj nárok na zmluvnú pokutu odvodzuje od zmluvného vzťahu založeného vyššie uvedenou zmluvou je nedôvodný pre rozpor s ustanoveniami na ochranu spotrebiteľa. Akékoľvek rozšírenie záväzkov spotrebiteľa vrátane platenia zmluvnej pokuty popri vzájomnej reštitučnej povinnosti po zániku zmluvy s účinkami ex tunc postavenie spotrebiteľa zhoršuje. Spotrebiteľia môžu právom očakávať, že zmluvné podmienky koncipované v rámci štandardnej typovej zmluvy ich nezaväzujú, pokiaľ sú nevýhodnejšie oproti právnej úprave podľa Občianskeho zákonníka (princíp právnej istoty, dôvery v objektívne právo). Ide o akúsi jednostrannú kogentnosť ustanovení Občianskeho zákonníka v záujme vyššej ochrany pri štandardných typových zmluvách (porov. B. H., Štandardné zmluvy, Vydavateľství Aleš Čeněk). Žalovaný uzavrel so žalobcom hneď po sebe dve zmluvy o pripojení s dobou viazanosti na 24 mesiacov. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) účinného k 1. 2. 2008 spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). Žalobu žalobcu v pôvodnom konaní navrhoval zamietnuť aj z dôvodu uvedeného v § 11 ods. 2 zák. č. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch (účinný ku dňu uzatvorenia zmluvy) a síce z dôvodu, že ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 tohto zákona, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru a teda podaná žaloba je v priamom rozpore s týmto ustanovením. Uzatvorené dohody o splátkach resp. zmluvy a k nim viažuce sa dodatky, ktoré žalobca predložil a o ktoré opiera svoj nárok, je potrebné považovať za zmluvy o viazaných spotrebiteľských úveroch podľa § 15 ods. 1 zák. č. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch, nakoľko spĺňajú všetky zákonné znaky takýchto zmlúv. Žalobca bol povinný pri posudzovaní schopnosti spotrebiteľa splácať úver postupovať s odbornou starostlivosťou. V tomto prípade však možno hovoriť o hrubom porušení tejto povinnosti tak, ako to má na mysli zákon o spotrebiteľských úveroch v platnom znení, nakoľko žalobca sa vôbec nezaoberal príjmovými pomermi spotrebiteľa, ani výdavkami alebo rodinným stavom. V zmluvách, resp. dodatkoch a dohodách absentujú akékoľvek informácie o pomeroch spotrebiteľa. Má zato, že takéto konanie žalobcu nie len, že nie je posudzovaním bonity klienta s odbornou starostlivosťou, je dokonca potrebné ho považovať za hrubé porušenie tejto povinnosti majúce za následok to, že sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov tak, ako to má na mysli ustanovenie § 11 ods. 2 zák. č. 129/2010, k čomu zaujali aj súdy vo svojej rozhodovacej praxi jednoznačné stanovisko. Konanie žalovaného je preto potrebné hodnotiť ako hrubé porušenie povinností a predmetné zmluvy tak považovať za bezúročné a bez poplatkov. Keďže žalobca v opise rozhodných skutočností v žalobe vo všetkých bodoch hovorí o zmluvnej pokute, je potrebné jeho nárok považovať za nedôvodný. Zároveň poukazuje aj na fakt, že v zmysle zákona (§ 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch) žalovaný ani nebol oprávnený vyžadovať od neho jednorazové splatenie dlžnej sumy. So žiadnou z uvedených námietok sa rozhodcovský súd nevyporiadal. Rozhodcovský súd vôbec neskúmal neprijateľnosť zmluvných podmienok a jeho dôsledky podľa čl. 6 ods. 1 Smernice 93/13/EHS. Z uvedených dôvodov považuje rozsudok rozhodcovského súdu za nesprávny a navrhujeme žalobe na trovy žalovaného vyhovieť.

2. Žalovaná žiadala žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietnuť. Žalobca sa domáha zrušenia rozhodcovského rozsudku. Tvrdí, že rozhodcovský rozsudok nebol riadne doručený, pretože nebol doručený jeho právnenému zástupcovi. V prípade, že nedošlo k riadnemu doručeniu rozhodcovského rozsudku, žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku je potrebné považovať za predčasne podanú, pretože lehota pre podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku začína plynúť doručením rozhodcovského rozsudku. Žalobca tvrdí, že v rozhodcovskom konaní nebol správne zistený skutkový

stav tým, že rozhodcovský súd nesprávne vyhodnotil predložené dôkazy, nevykonával navrhované dôkazy alebo neumožnil spotrebiteľovi predložiť dôkazy a toto pochybenie mohlo mať vplyv na výsledok sporu. Žalobca tvrdí, že stály rozhodcovský súd rozhodol v rozpore s ustanoveniami všeobecne záväzných právnych predpisov na ochranu práv spotrebiteľa, že zaviazal účastníka spotrebiteľského rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je svojou povahou objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom, a že rozhodcovský rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Zároveň žalobca tvrdí, že rozhodcovský rozsudok je nepreskúmateľný. Žalovaný má za to, že rozhodcovský súd dostatočne a správne zistil skutkový stav. Rozhodcovský súd umožnil žalobcovi (v rozhodcovskom konaní v postavení žalovaného) vyjadriť sa k podanej žalobe a ku všetkým vyjadreniam protistrany. Rozhodcovský súd sa s námietkami voči žalobe vysporiadal spôsobom, ktorý považoval za primeraný a dostatočný. Rozhodcovský súd v odôvodnení rozhodcovského rozsudku uviedol, že skôr ako sa vysporiadal s otázkou oprávnenosti nároku, prihliadal na príslušné ustanovenia piatej hlavy OZ aplikovateľné na spotrebiteľské zmluvy a posúdil právny vzťah medzi stranami sporu z hľadiska dodržania zákonných imperatívov ochrany spotrebiteľa ako aj posúdil platnosť zmluvy, na základe ktorej uplatňovaný nárok vznikol. Po preskúmaní ustanovení zmluvy rozhodcovský súd neposúdil žiadne z posudzovaných ustanovení ako neprijateľnú zmluvnú podmienku. Uplatňovaný nárok posúdil rozhodcovský súd za dôvodný. Žalovaný má za to, že rozhodcovský súd sa v rozhodcovskom konaní vysporiadal so všetkými právne relevantnými skutočnosťami súvisiacimi s uplatneným nárokom a vec správne právne posúdil. Žalovaný nesúhlasí s tvrdeniami žalobcu o tom, že pri uzatváraní dohody o splátkach došlo k porušeniu práv spotrebiteľa. Žalovaný nesúhlasí ani s tvrdením žalobcu o nepreskúmateľnosti rozhodcovského rozsudku. Písomné vyhotovenie rozhodcovského rozsudku je v súlade s ust. § 40 zákona č. 335/2014 Z.z. Rozhodcovský súd v odôvodnení rozsudku uviedol, ktoré skutočnosti považoval za preukázané, z ktorých dôkazov vychádzal, akými úvahami sa spravoval pri hodnotení dôkazov, ako vec právne posúdil aj ktoré právne predpisy použil a vysporiadal sa aj s výškou uplatnenej zmluvnej pokuty v sume 356 EUR (poukazuje na obsah ods. 24 až 27 odôvodnenia rozhodcovského rozsudku).

3. Následne sa vyjadril žalobca, ktorý prostredníctvom právneho zástupcu uviedol, že s vyjadrením žalovaného nesúhlasí. Rozhodcovský súd aj napriek tomu, že bol riadne zastúpený advokátom, tomuto nedoručil rozsudok, hoc tento mal byť „údajne“ vydaný ešte 06.11.2020. Jemu bol doručený dňa 10. 03. 2023, t. j. skoro po dva a pol roku. Nesúhlasí s právnou argumentáciou žalovaného, že žaloba je podaná predčasne, nakoľko je dôvodné predpokladať, že by právoplatnosť rozsudku žalovaný odvodzoval odo dňa, keď ho prevzal. Následne by jeho možnosti, pokiaľ sa týka žaloby o zrušenie spotrebiteľského rozhodcovského rozsudku boli výrazne sťažené ergo znemožnené, vzhľadom na zákonnú lehotu na podanie žaloby, čo je nutné hodnotiť ako nekalý úmysel žalovaného. Nie je teda pravdou, že rozhodcovský súd sa vysporiadal so všetkými ustanoveniami na ochranu spotrebiteľa a s tým, ako žalovaný skúmal bonitu klienta. Z prehľadu uvedených zmlúv je totiž zrejmé, že mu boli poskytnuté plnenia absolútne bez skúmania možnosti ich splácania. Uvedené vážne spochybňuje, že boli dodržané jednotlivé ustanovenia na ochranu spotrebiteľa, najmä nie je zrejmé akým spôsobom bola skúmaná bonita klienta.

4. Žalovaná vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcu uviedla, že žalobca uviedol, že nesúhlasí s právnou argumentáciou žalovaného, že žaloba je podaná predčasne. Samotný žalobca v žalobe tvrdil, že rozhodcovský rozsudok nebol doručený riadne. Keďže lehota pre podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku začína plynúť doručením rozhodcovského rozsudku má žalovaný za to, že v tomto konaní je dôvodné najprv sa vysporiadať s tým, či rozhodcovský rozsudok bol alebo nebol riadne doručený. Žalobca tvrdí, že rozhodcovský súd sa nevysporiadal so všetkými ustanoveniami na ochranu spotrebiteľa a s tým, ako žalovaný skúmal bonitu klienta. Žalovaný má za to, rozhodcovský súd sa riadne vysporiadal s ustanoveniami na ochranu spotrebiteľa, a že na zmluvy uzavreté medzi stranami sporu nemožno aplikovať ustanovenia zákona č. 129/20210 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Žalovaný neposkytol žalobcovi spotrebiteľský úver v zmysle § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. a žalovaný nebol povinný skúmať bonitu žalobcu.

5. Súd vo veci pojednával dňa 26. 01. 2024 a 03. 05. 2024 za účasti právneho zástupcu žalobcu a právneho zástupcu žalovanej. K skutkovým tvrdeniam nemali čo viac dodať, právny zástupca žalobcu uviedol, že sa jedná o právne posúdenie sporu.

6. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou a prílohami žaloby, a to najmä žalobou na rozhodcovský súd zo dňa 23. 07. 2019, Dohodou o splátkach zo dňa 21. 05. 2017, Zmluvou o poskytovaní verejných služieb zo dňa 21. 05. 2017, Dodatkom k zmluve o poskytovaní verejných služieb zo dňa 21. 05. 2017, Dohodou o splátkach zo dňa 19.05.2017, Dodatkom k zmluve o poskytovaní verejných služieb zo dňa 19.05.2017, Zmluvou o poskytovaní verejných služieb zo dňa 19. 05. 2017, Rozhodcovským rozsudkom Rozhodcovského súdu v Bratislava zriadenom pri Asociácii pre rozhodcovské konanie sp. zn. 4365/2019, ev. č. VT/0304933997, Dohodou o splátkach zo dňa 26.05.2017, Dodatkom k zmluve o poskytovaní verejných služieb zo dňa 26.05.2017, Zmluvou o poskytovaní verejných služieb zo dňa 26.05.2017, ako aj ostatným spisovým materiálom a zistil nasledovný skutkový stav:

7. Z Rozhodcovského rozsudku sp. zn. 4365/2019 zo dňa 06. 11. 2020 vydaného Rozhodcovským súdom v Bratislave zriadenom pri Asociácii pre rozhodcovské konanie vyplýva, že v konaní ohľadne právnej veci žalobcu Orange Slovensko, a.s., proti žalovanému A. B., o zaplatenie 1 560,22 Eur s príslušenstvom, súd rozhodol, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 1 560,22 eur, úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy od 3.12.2017 do zaplatenia a trovy rozhodcovského konania. Z hlavičky rozhodnutia vyplýva, že žalovaný bol v konaní zastúpený advokátom. Z odôvodnenia Rozhodcovského súdu v Bratislave zriadenom pri Asociácii pre rozhodcovské konanie vyplýva, že žalobca doručil rozhodcovskému súdu dňa 24.07.2019 žalobu na začatie rozhodcovského konania, ktorým sa žalobca domáhal, aby bol žalovaný zaviazaný na zaplatenie sumy vo výške 1 560,22 eur s príslušenstvom. Rozhodcovský súd zaslal žalovanému výzvu k žalobnej odpovedi na ktorú žalovaný odpovedal, pričom z rozsudku nevyplýva čo konkrétne v nej uviedol. Rozhodcovský súd preskúmal ustanovenia Zmluvy aj všeobecné podmienky, pričom neposúdil žiadne z ustanovení ako neprijateľnú podmienku. Rozhodcovský súd má za to, že v dôsledku úpravy zmluvného ustanovenia žalobca dostatočne odstránil súdmi vytýkané vady, ktoré mali za následok vyhlásenie dojednanej zmluvnej podmienky za neprijateľnú podmienku a dojednanú zmluvnú pokutu medzi stranami sporu považuje rozhodcovský súd za primeranú. Rozhodcovský súd ďalej posúdil aj Zmluvu medzi stranami sporu ako platne uzavretú. Rozhodcovský súd považuje za preukázané, že Zmluva a Dodatok bola medzi účastníkmi platne uzatvorená a telekomunikačné služby ako aj telekomunikačné zariadenia boli žalovanej strane poskytnuté. Rozhodcovský súd ďalej posudzoval dôvodnosť výšky žalovanej istiny. Z obsahu spisu, a to najmä z prehľadu zasielaných faktúr a ďalších účtovných položiek vyplynulo, že žalovaná istina pozostáva z nezaplatenej ceny poskytnutých komunikačných služieb vo výške 383,42 eur, nezaplatené splátky vo výške 820,80 eur a zmluvnej pokuty vo výške 356,- eur. Žalobca ďalej požaduje zákonný úrok z omeškania vo výške 5% ročne a to nie odo dňa reálnej splatnosti dlžnej čiastky, ale až odo dňa uplynutia dodatočnej lehoty na úhradu uvedenej v pokonávke. Rozhodcovský súd považuje nárok žalobcu a všetky jeho skutkové tvrdenia uvedené v odseku o zhrnutí obsahu žaloby za preukázané a rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti rozhodcovského rozsudku.

8. V zmysle § 52 ods. 1 až ods. 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmlúv, nárok z ktorých bol predmetom spotrebiteľského rozhodcovského konania (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

9. V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2, Občianskeho zákonníka, Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

10. Podľa § 25, ods. 1 zákona č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 335/2014 Z.z.“) žalobca podáva žalobu, ktorá obsahuje

- a) identifikačné údaje účastníkov spotrebiteľského rozhodcovského konania, prípadne aj ich zástupcov,
- b) pravdivé opísanie rozhodujúcich skutočností,
- c) označenie dôkazov, ktoré žalobca navrhuje vykonať,
- d) označenie právnych predpisov, na ktoré sa žalobca odvoláva,
- e) návrh vo veci samej,
- f) podpis žalobcu.

11. Podľa § 25, ods. 2 zákona k žalobe sa pripojí kópia spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy a dôkazy, ktorých sa žalobca v žalobe dovoláva.

12. Podľa § 25, ods. 3 zákona ak žaloba neobsahuje náležitosti podľa odseku 1 alebo k nej nie sú pripojené dôkazy podľa odseku 2, žalobca žalobu doplní v lehote určenej stálym rozhodcovským súdom, ktorá nesmie byť kratšia ako 15 dní. Ak nebola žaloba doplnená v lehote podľa prvej vety, stály rozhodcovský súd spotrebiteľské rozhodcovské konanie zastaví.

13. Podľa § 28, ods. 6 zákona stály rozhodcovský súd je povinný aj bez návrhu spotrebiteľa preskúmať, či vymáhaný nárok nie je založený na neprijateľnej zmluvnej podmienke alebo na zmluvnom dojednaní, ktoré je v rozpore s ustanoveniami všeobecne záväzných právnych predpisov na ochranu práv spotrebiteľa. 17) Stály rozhodcovský súd je povinný prihliadať aj na iné dôvody neplatnosti právneho úkonu, na ktoré by súd prihliadal aj bez návrhu.

14. Podľa § 45 ods. 1 zákona účastník spotrebiteľského rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou proti druhému účastníkovi na súde domáhať zrušenia rozhodcovského rozsudku, ak

- a) účastník spotrebiteľského rozhodcovského konania nemal spôsobilosť uzavrieť spotrebiteľskú rozhodcovskú zmluvu,
- b) účastník spotrebiteľského rozhodcovského konania nebol riadne upovedomený o ustanovení rozhodcu alebo o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní alebo mu nebolo umožnené sa zúčastniť na spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní,
- c) rozhodcovským rozsudkom sa rozhodol spor, ktorý spotrebiteľská rozhodcovská zmluva nepredvídala, alebo sa ním rozhodlo o veci, ktorá je podľa tohto zákona vylúčená zo spotrebiteľského rozhodcovského konania,
- d) stály rozhodcovský súd nebol ustanovený v súlade s týmto zákonom, v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní sa nepostupovalo v súlade s ustanoveniami tohto zákona a uvedený nedostatok mohol mať vplyv na výsledok sporu,
- e) spotrebiteľská rozhodcovská zmluva neobsahuje náležitosti podľa § 3 alebo je tu iný dôvod neplatnosti spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy,
- f) stály rozhodcovský súd nenariadil ústne pojednávanie, hoci spotrebiteľ jeho nariadenie navrhoval podľa § 34 ods. 2 a z okolností uvedených v návrhu na nariadenie ústneho pojednávania vyplývala potreba jeho nariadenia najmä z dôvodu, že bez ústneho pojednávania sa nebolo možné vysporiadať s návrhmi a tvrdeniami spotrebiteľa, a toto pochybenie mohlo mať vplyv na výsledok sporu,
- g) v konaní nebol správne zistený skutkový stav tým, že stály rozhodcovský súd nesprávne vyhodnotil predložené dôkazy, nevykonal navrhované dôkazy alebo neumožnil spotrebiteľovi predložiť dôkazy, a toto pochybenie mohlo mať vplyv na výsledok sporu,
- h) vo veci rozhodoval zaujatý rozhodca,
- i) stály rozhodcovský súd rozhodol v rozpore s ustanoveniami všeobecne záväzných právnych predpisov na ochranu práv spotrebiteľa, 17) a toto porušenie mohlo mať vplyv na výsledok sporu,
- j) rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka spotrebiteľského rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je svojou povahou objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom,
- k) výkon rozhodcovského rozsudku by bol v rozpore s verejným poriadkom Slovenskej republiky,
- l) rozhodcovský rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

15. Podľa § 46 ods. 1 zákona č. 335/2014 Z.z. žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku možno podať v lehote troch mesiacov odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku účastníkovi spotrebiteľského rozhodcovského konania. Ak účastník spotrebiteľského rozhodcovského konania požiadal o opravu rozhodcovského rozsudku a rozhodcovský rozsudok bol opravený podľa § 42, lehota začína plynúť od doručenia rozhodnutia o oprave rozhodcovského rozsudku.

16. Podľa § 47 ods. 1 zákona č. 335/2014 Z.z. ak súd zruší rozhodcovský rozsudok z dôvodu neplatnosti spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy, nemožnosti riešiť predmet sporu v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní alebo z dôvodu, že sa rozhodol spor, ktorý spotrebiteľská rozhodcovská zmluva nepredvídala, pokračuje súd po právoplatnosti tohto rozhodnutia na návrh niektorého z účastníkov spotrebiteľského rozhodcovského konania v konaní vo veci v rozsahu uvedenom v žalobe alebo v rozsahu uvedenom vo vzájomnej žalobe.

17. Podľa § 47 ods. 2 zákona č. 335/2014 Z.z. ak súd zruší rozhodcovský rozsudok z iného dôvodu, ako je uvedený v odseku 1, spotrebiteľská rozhodcovská zmluva zostáva v platnosti a vo veci rozhodne opätovne stály rozhodcovský súd. Rozhodca, ktorý vydal zrušený rozhodcovský rozsudok, je z nového prerokovania a rozhodnutia veci vylúčený a vo veci sa ustanoví nový rozhodca.

18. Súd ako prvú riešil námietku, či žaloba bola podaná predčasne. Podľa zákona č. 335/2014 Z.z. žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku možno podať v lehote troch mesiacov odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku účastníkovi spotrebiteľského rozhodcovského konania. Spotrebiteľ sa môže v konaní dať zastúpiť advokátom alebo iným zástupcom v súlade so všeobecným predpisom o konaní pred súdmi. Týmto všeobecným predpisom je Civilný sporový poriadok (CSP). Podľa § 110, ods. 1 CSP, ak má strana zástupcu so splnomocnením na celé konanie, doručuje sa písomnosť len tomuto zástupcovi. S poukazom na uvedené je súd toho názoru, že rozhodcovský rozsudok mal byť doručený právnomu zástupcovi žalobcu. Keďže žalovaný nepreukázal, že rozsudok doručil právnomu zástupcovi žalobcu, súd má za preukázané, že rozhodcovský rozsudok bol doručený iba žalobcovi dňa 10.03.2023. Podľa rozhodnutia IV. ÚS/53/2023 Ústavný súd zastáva názor, že v rámci civilného konania platí pravidlo, že ak má účastník konania zástupcu s plnomocnenstvom pre celé konanie, je súd povinný doručovať písomnosti tomuto zástupcovi, a preto ak má účastník zástupcu s plnomocnenstvom pre celé konanie je doručovanie iba účastníkovi neúčinné. Taktiež v súlade s judikátom R 19/1968, ktorý hovorí: Dokud nebylo účastníkom riadne doručené, nemuže mu začať běžet lhuta k odvolání, takže podá-li proti takto vadne doručenému rozsudku odvolání, je opravný prostředek podán VŽDY VČAS, dospel súd k záveru, že žaloba nebola podaná predčasne a súd mohol pristúpiť k preskúmaniu veci samej.

19. Ďalšou otázkou, ktorú súd riešil bola otázka či dodávateľ bol alebo nebol povinný skúmať bonitu klienta. Podľa § 1, ods. 3 písm. i) zákona o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľským úverom nie je úver bez úroku a bez ďalších poplatkov. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že žalobca bol povinný na základe dodatkov k zmluve o poskytovaní verejných služieb zaplatiť kúpnu cenu za odpredané zariadenia mobilný telefón/telekomunikačné zariadenie Lenovo Tab2 A10-30 za zvýhodnenú kúpnu cenu 49 Eur - následne na základe dohody o splátkach sa žalovaný zaviazal uhradiť zvyšnú cenu 48 Eur v 24 mesačných splátkach vo výške 2 Eur, mobilný telefón/telekomunikačné zariadenie I. J. XX 32K. K. za zvýhodnenú kúpnu cenu 610 Eur - následne na základe dohody o splátkach sa žalovaný zaviazal uhradiť zvyšnú cenu 256,80 Eur v 24 mesačných splátkach vo výške 10,70 Eur a mobilný telefón/telekomunikačné zariadenie Huawei P9 Lite gold za zvýhodnenú kúpnu cenu 85 Eur - následne na základe dohody o splátkach sa žalovaný zaviazal uhradiť zvyšnú cenu 84 Eur v 24 mesačných splátkach vo výške 3,50 Eur. Z uvedeného je zrejmé, že predmetom zmlúv neboli žiadne ďalšie poplatky ani úrok a tieto zmluvy teda nie je možné posudzovať podľa zákona o spotrebiteľských úveroch a spotrebiteľský úver a žalovaný ako dodávateľ nebol povinný skúmať bonitu klienta.

20. Súd sa však so žalobcom stotožnil v tom, že je tu daný dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku a to podľa § 45 ods. 1 písm. i) a l), kedy rozhodcovský súd rozhodol v rozpore s ustanoveniami všeobecne záväzných právnych predpisov na ochranu práv spotrebiteľa,¹⁷⁾ a toto porušenie mohlo mať vplyv na výsledok sporu, a rozhodcovský súd vec taktiež nesprávne právne posúdil. Podľa predpisov na ochranu spotrebiteľa – konkrétne podľa §53, ods. 4, písm. k) OZ, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú také podmienky, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku.

21. Súd v súvislosti s uplatnenej zmluvnou pokutou poukazuje na to, že zmluvná pokuta je dojednaná v čl.2 Dodatku k Zmluve o poskytovaní verejných služieb. Ustanovenia o zmluvnej pokute tvorili predtlač k zmluve bez možnosti voľby jej prijatia alebo odmietnutia. Vzhľadom na charakter dojednania a jeho začlenená v texte právneho úkonu – Dodatku k zmluve o poskytovaní verejných služieb, nemôžu byť žiadne pochybnosti, že zmluvná pokuta nebola dojednaná individuálne. O takéto individuálne

ustanovenie by sa jednalo vtedy, keď by práve takáto časť dohody bola výsledkom dojednaní zmluvných strán. O individuálnom dojednaní však nemožno hovoriť v prípade, keď si zákazník zvolí určitú formu záväzku (jednu z ponúkaných možností), avšak musí prijať celý súbor opatrení a dojednaní ustanovených v zmluve, minimálne ich nemôže vylúčiť. V tomto kontexte je zrejmé, že takáto domnelá voľba je len iluzórna a zároveň vytvárajúca „efekt bludiska ďalších záväzkov“ (rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 9CoCsp 53/2021). Sankcia spočívajúca v degresívnej zmluvnej pokute vždy musí zodpovedať nie len času a rozsahu porušenej povinnosti, ale aj charakteru porušenia povinnosti a závažnosti porušenej povinnosti a zároveň sa odvíjať aj od skutočnej a reálnej ujmy, ktorá porušením povinnosti vznikne. Sankcia dohodnutá počas celej platnosti zmluvy a jej hrozby nesmie byť v žiadnom jej štádiu zjavne neprimeraná a prípadným nárokom na sankciu nemôže vzniknúť bezdôvodné obohatenie. Uvedené platí aj preto, že neposkytnutím služby v určitom rozsahu dôjde aj k úsporám na strane poskytovateľa služby (ten ušetrí v rozsahu následného zníženého objemu dát apod.), teda zmluvná pokuta nemôže nahrádzať jeho očakávané príjmy. Takáto zmluvná pokuta zároveň nesmie slúžiť ako jediný nástroj a prostriedok na neprimerané zabezpečenie prípadných benefitov a výhod. Rozdiel spočíva aj v tom, či spotrebiteľ koná tak, že si zabezpečí mobilný telefón a využíva služby s tým, že už od počiatku vie, že za služby nezaplatí, alebo spotrebiteľ ekonomická alebo sociálna situácia donúti ukončiť využívanie služieb počas plynutia doby viazanosti. Povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu hoci aj v degresívne stanovenej výške, ktorá nie je zanedbateľná, spravidla presahuje cenu „zlavy“ pri mobilnom telefóne a niekoľkonásobku paušálnej mesačnej platby, určite znemožňuje možnosť voľby, deformuje obchodné prostredie a pôsobí v určitom rozsahu monopolne a sankcia pôsobí disproporčne. Uvedené platí aj preto, že neposkytnutím služby v určitom rozsahu dôjde aj k úsporám na strane poskytovateľa služby, ten zjavne ušetrí v rozsahu zníženého objemu dát, hlasovej a nehlasovej spotrebe, teda zmluvná pokuta nemôže nahrádzať jeho očakávané príjmy (rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2CoCsp 12/2022).

22. Stály rozhodcovský súd podľa §45, ods. 1 písm. l) vec nesprávne právne posúdil a súd to uznal ako dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku. Rozhodcovský súd totiž v odôvodnení uviedol, že v spotrebiteľskej zmluve sa nenachádzajú neprijateľné zmluvné podmienky, resp. že zmluvná pokuta nie je neprimerane vysoká.

23. Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

24. V zmysle § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

25. Podľa § 262 ods. 1, ods. 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

26. Súd preto rozhodol tak, že žalobcovi, ktorý bol v konaní úspešný, priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.